

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 2To/42/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5813010191
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 07. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mária Urbanová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2015:5813010191.1

Uznesenie

Krajský súd v Žiline, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Márie Urbanovej a sudkýň JUDr. Evy Kyselovej a JUDr. Dany Wänkeovej, na neverejnom zasadnutí konanom dňa 15. júla 2015 v Žiline, o odvolaní prokurátora proti rozsudku Okresného súdu Námestovo, sp.zn. 6T/64/2013 zo dňa 13.1.2015, takto

rozhodol:

Podľa § 321 ods. 1 písm. b), d) Tr. por. z r u š u j e rozsudok Okresného súdu Námestovo, sp.zn. 6T/64/2013 zo dňa 13.1.2015.

Podľa § 322 ods. 1 Tr. por. vec v r a c i a súdu prvého stupňa, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol.

odôvodnenie:

Napadnutým rozhodnutím Okresný súd Námestovo postupom podľa § 285 písm. b) Tr. por. oslobodil obžalovaného Ing. Y. X. spod obžaloby prokurátora Okresnej prokuratúry Námestovo, sp.zn. Pv 589/11 zo dňa 20.6.2013 pre skutok právne kvalifikovaný v bode 1/, 2/ ako pokračovací zločin vydierania podľa § 189 ods. 1, 2 písm. a), b) Tr. zák. a v bode 1/ až 4/ ako pokračovací prečin zneužívania právomoci verejného činiteľa podľa § 326 ods. 1 písm. b) Tr. zák. na tom skutkovom základe ako je uvedené v napadnutom rozhodnutí z dôvodu, že skutok nie je trestným činom.

Svoje rozhodnutie v podstate odôvodnil tak, že konanie obžalovaného v bode 1/,2/ nenapĺňa znaky skutkovej podstaty zločinu vydierania, ale sa jedná o porušenie práv štátneho zamestnanca (§ 65 Zákona o štátnej službe), ktorých riešenie bolo v kompetencii služobného úradu. Tiež uviedol, že nespochybňuje, že iba zamestnanec s odbornou spôsobilosťou má oprávnenie rozhodovať o návrhu na vklad vlastníckeho práva a vo svojej rozhodovacej činnosti je samostatný, a že iba on zodpovedá za svoje rozhodnutia. Konanie obžalovaného neospravedlňuje a tento podľa názoru súdu prekročil svoje kompetencie tým, že usmerňoval poškodenú aké rozhodnutie má vo veci vydať. Podľa záveru okresného súdu poškodená sa nemala dôvod obávať straty zamestnania, pretože rozhodovanie o tom nebolo v kompetencii riaditeľa, teda obžalovaného. Hrozba obžalovaného, že nesplnenie ním uloženej úlohy bude považovať za závažné porušenie pracovnej disciplíny nemá povahu inej ťažkej ujmy, teda obligatórneho znaku skutkovej podstaty zločinu vydierania, a preto konanie obžalovaného nemožno podriaďiť pod žalovanú skutkovú podstatu zločinu vydierania. Ani konanie obžalovaného pod bodom 2/ nenapĺňa skutkovú podstatu zločinu vydierania, keď zakazoval poškodenej vykonávať funkciu vedúcej oddelenia s tým, že nedodržanie tohto upozornenia by považoval za závažné porušenie pracovnej disciplíny. V tomto prípade nebolo preukázané tvrdenie obžaloby, že išlo o hrozbu reálnej straty zamestnania, pretože obžalovaný nemal vplyv na rozhodovanie o štátnozamestnaneckých vzťahoch, a teda jeho konaním nebol naplnený pojmový znak skutkovej podstaty zločinu vydierania, a to hrozba inej ťažkej ujmy. Prvostupňový súd ďalej dôvodil tým, že je presvedčený o tom, že v danom prípade došlo k neoprávnenému konaniu obžalovaného, pretože nebol oprávnený ukladať osobe s odbornou spôsobilosťou úlohy, ako má rozhodnúť o návrhoch na vklad v konkrétnych veciach. Zo strany

obžalovaného išlo však iba o prekročenie jeho právomoci ako riaditeľa správy katastra, ktoré riešenie však bolo podľa názoru súdu v kompetencii služobného úradu. Ani v prípade právnej kvalifikácie skutkov 1/ až 4/ ako prečinu zneužívania právomoci verejného činiteľa nebol rovnako preukázaný obligatórny znak skutkovej podstaty, a to že by obžalovaný v pozícii verejného činiteľa prekročil svoje právomoci s cieľom inému zaobstarať neoprávnený prospech. V tomto prípade pre Poľnohospodárske družstvo Žiarec. Podľa názoru súdu nebol produkovaný žiaden priamy a ani ucelená reťaz nepriamych dôkazov, ktoré by tvrdenie obžaloby preukazovalo. Obžaloba v tejto časti bola postavená iba na predpokladoch a dohadoch vychádzajúcich z intenzívneho telefonického kontaktu medzi obžalovaným a predsedom Poľnohospodárskeho družstva Žiarec Ing. Antonom Paliderom. Obžalovaný síce preukázateľne uložil poškodenú úlohu ako má v konkrétnych veciach o návrhu na vklad vlastníckeho práva rozhodnúť, avšak túto úlohu jej uložil až po tom, ako ho sama požiadala, aby jej uviedol ako má vo veci rozhodnúť. Pokyny obžalovaného až do 28.6.2011 neuvádzali ako má poškodená vo veci rozhodnúť, až na jej žiadosť obžalovaný ju usmernil, aby v prerušených konaniach vydala rozhodnutie o povolení vkladu. Podľa názoru súdu aj táto okolnosť vnáša pochybnosť či obžalovaný konal s cieľom zaobstarať neoprávnený prospech pre Poľnohospodárske družstvo Žiarec. Obžalovaný sa bránil tým, že sa nestotožnil s prerušením konania, a takéto prerušenie konania považoval za nečinnosť úradu a chcel, aby sa vo veci rozhodlo s tým, že proti rozhodnutiu je vždy možnosť podať opravný prostriedok. Uvedenú pochybnosť prvostupňový súd vyhodnotil v prospech obžalovaného v zmysle zásady in dubio pro reo, a tak nemal preukázané naplnenie všetkých obligatórnych znakov skutkovej podstaty súdeného prečinu. V závere odôvodnenia prvostupňový súd konštatuje, že keďže neboli naplnené všetky znaky skutkovej podstaty prečinu zneužívania právomoci verejného činiteľa, ďalej sa s hodnotením skutkových okolností, ktoré sú popísané v obžalobe pod bodom 3/ a 4/ v odôvodnení svojho rozhodnutia zaoberať nebude. Uvedené nepovažoval za potrebné, keďže aj vo vzťahu k týmto skutkom nebolo preukázané, že by obžalovaný konal s cieľom inému zaobstarať neoprávnený prospech. Keďže ani jeden zo súdených skutkov nie je trestným činom a vzhľadom na odstup času neprichádza do úvahy ani iné rozhodnutie súdu, obžalovaného spod obžaloby postupom podľa § 285 písm. b) Tr. por. oslobodil.

Proti tomuto rozsudku podal odvolanie prokurátor, a to bezprostredne po jeho vyhlásení. Podaním, ktoré bolo okresnému súdu doručené dňa 13.4.2015, odvolanie písomne odôvodnil. Uviedol, že sa nestotožňuje s vecným a právnym vyhodnotením výsledkov dokazovania. Súd síce uznal protiprávnosť a nemorálnosť konania obžalovaného, no zároveň dospel k záveru, že v tomto konaní absentujú niektoré zo zákonných znakov žalovaných trestných činov. Pri zločine vydierania argumentoval v podstate tým, že obžalovaný nebol oprávnený vyvolať priamy disciplinárny postih voči poškodenej JUDr. I. Y., toto mohol urobiť len služobný úrad, resp. pri ňom zriadené disciplinárne komisie. Vyhrážky obžalovaného, ohľadom posudzovania postupu poškodenej ako závažného porušenia služobnej disciplíny, tak podľa súdu nepredstavovali pre poškodenú hrozbu reálnej straty zamestnania a konanie obžalovaného je tak podľa súdu iba porušením práv štátneho zamestnanca. V tejto súvislosti odvolateľ upozornil na skutočnosť, že na spáchanie trestného činu vydierania je potrebné, aby sa ujma javila ako ťažká objektívne a aby bola spôsobilá vzbudiť v poškodenej obavy. Nie je pritom rozhodujúce, či hrozba u poškodenej skutočne vyvolala obavy z uskutočnenia. Je nepochybné, že obžalovaný v rámci elektronickej a listinnej komunikácie použil proti poškodenej priame aj nepriame vyhrážky disciplinárnym postihom a najmä stratou štátnozamestnaneckého miesta, ak poškodená nesplní jeho protiprávne požiadavky. Stratu zamestnania treba podľa ustálenej súdnej praxe považovať za inú ťažkú ujmu. Obžalovaný takto konal v snahe prinútiť poškodenú zmeniť rozhodnutia v konkrétnych veciach a vybaviť ich v prospech konkrétneho účastníka správneho konania. Skutočnosť, že obžalovaný v konečnom dôsledku nemohol priamo rozhodnúť o disciplinárnom postihu poškodenej, nevylučuje použitie predmetnej právnej kvalifikácie. Dôležité je, že obžalovaný bol oprávnený disciplinárne konať voči poškodenej iniciovať s tým, že nemohla s určitosťou predvídať jeho výsledok. Nemožno prehliadnuť, že obžalovaný reálne vyvíjal snahu o ukončenie služobného pomeru poškodenej, čo preukazujú dokumenty o jeho komunikácii so svedkom JUDr. T. U.. Keď bolo jeho úsilie v tomto smere neúspešné, dvakrát sa bezprecedentným spôsobom vzoprel služobnému úradu a poškodenej neumožnil vykonávať prácu podľa jej služobného zaradenia. Poškodená musela neustále „bojovať“ o udržanie sa v zamestnaní, a to že bola napokon úspešná, určite nemožno použiť ako argument v prospech obžalovaného. Za daných okolností sa vyhrážky zo strany obžalovaného museli celkom nevyhnutne a oprávnene javiť poškodenej ako reálna hrozba. Pokiaľ ide o prečin zneužívania právomoci verejného činiteľa, argumenty prvostupňového súdu, že obžalovaný pri prekročení svojich právomoci nekonal s cieľom inému zaobstarať neoprávnený prospech, sú v príkrom rozpore s výsledkami dokazovania. Podľa názoru odvolateľa aj z pokynov obžalovaného, ktoré uložil JUDr. I. Y. pred 28.6.2011, úplne jasne vyplýva

aké riešenie veci obžalovaný od poškodenej požadoval. Pokyny boli jednoznačné a niet pochyb, že obžalovaný v rozhodnom období urobil všetko pre to, aby JUDr. Y. prinútil povoliť v oboch veciach vklad do katastra. Prokurátor zdôraznil, že predmetom katastrálneho konania boli nehnuteľnosti, o ktoré sa vo viacerých administratívnych aj súdnych konaniach vedie dlhodobý spor medzi subjektmi Žiarc Poľnohospodárske družstvo Tvrdošín a urbárski spolumajitelia Pozemkové spoločenstvo Tvrdošín. V obidvoch dotknutých vkladových konaniach už v období pred žalovanými skutkami správa katastra vydala rozhodnutia tak o povolení vkladu, ako aj o jeho zamietnutí. Rozhodnutia o povolení vkladu zrušil Katastrálny úrad v Žiline a rozhodnutia o zamietnutí vkladu zrušil Krajský súd v Žiline. V čase skutku teda bolo obžalovanému, ktorý sa so spismi oboznámil, celkom nepochybne známe, že v sporných prípadoch nemožno zákonným spôsobom povoliť ani zamietnuť vklad do katastra a hlavne vedel, že konajúca pracovníčka je podľa príslušných ustanovení Správneho poriadku a Občianskeho súdneho poriadku viazaná právnymi názormi nadriadených správnych orgánov a súdu. Skutočnosť, že obžalovaný nemal dostatočnú odbornú spôsobilosť nie je v tomto smere určujúca, pretože princíp viazanosti právnym názorom nadriadeného orgánu, resp. súdu poznal zo svojej predchádzajúcej praxe vo verejnej službe. Je zjavné, že za tohto stavu, keď z troch existujúcich možností na rozhodnutie boli obe meritórne možnosti - kladná aj záporná, právne zablokované, logicky bolo rozhodnuté o prerušení katastrálneho konania až do času, keď zaniknú existujúce prekážky na meritórne rozhodnutie. Ak obžalovaný vo svojich pokynoch opakovane požadoval rozhodnúť v konaniach, ktoré boli dôvodne prerušené, pričom neustále poukazoval výlučne na rozsudok, ktorým bolo zrušené zamietnutie vkladu a opomínal relevantné rozhodnutia nadriadených orgánov ohľadom nemožnosti jeho povolenia, je celkom zrejmé aký spôsob vybavenia veci od poškodenej požadoval. Ďalšia skutočnosť, ktorú súd úplne opomenul, boli celkom jednoznačné požiadavky obžalovaného voči poškodenej Y. X. (bod 4/), ktorá zákonným spôsobom rozhodla o návrhu na zápis vlastníckeho práva záznamom, pričom ju obžalovaný následne nútil rozhodnutie zmeniť, a to aj potom, čo najvyšší nadriadený orgán potvrdil správnosť jej postupu a obžalovaný sa s týmto oboznámil. Odvolateľ ďalej uviedol, že je úplne nepochopiteľná argumentácia prvostupňového súdu, podľa ktorej nebolo preukázané, že obžalovaný konal s cieľom inému zaobstarať neoprávnený prospech. Zo správania obžalovaného je zrejmé, že jeho konanie malo jediný zmysel - dosiahnuť vydanie rozhodnutia v prospech konkrétneho účastníka konania, a to Žiarc Poľnohospodárske družstvo Tvrdošín. Niet pochyb, že išlo o konkrétne vymedzený majetkový prospech a tiež je daný aj priamy úmysel, pretože skutkové okolnosti samé osebe vylučujú inú možnosť. Na uvedenom nič nemení skutočnosť, že obžalovaný bol úprimne presvedčený o právnom nároku menovaného účastníka konania na predmetné nehnuteľnosti. Existencia právnych prekážok (nedostatok odbornej spôsobilosti obžalovaného a viazanosť rozhodnutím nadriadeného orgánu) zásadným spôsobom obmedzovala rozsah jeho právomoci a neumožňovali mu konať spôsobom, ktorý mu kladie za vinu obžaloba. Podľa odvolateľa je teda celkom nepochybne preukázané, že obžalovaný v prípadoch uvedených v obžalobe vykonával svoju právomoc vedúceho štátneho zamestnanca v snahe zabezpečiť prospech účastníkovi konania Žiarc, Poľnohospodárske družstvo Tvrdošín, s predsedom ktorého udržiaval nadštandardné vzťahy, čo dokazujú, okrem iného, stovky telefonátov medzi nimi v žalovanom období. Situáciu ďalej dokresľujú arogantné a agresívne e-maily, ktorými obžalovaný neustále obťažoval svojho nadriadeného a ktoré sa venovali v podstate obhajobe záujmov Žiarc a snahe ukončiť služobný pomer s poškodenou JUDr. Y.. Dôležitejšie je však svedectvo oboch poškodenej, že obžalovaný na ne nevykonával takýto nátlak v žiadnych iných veciach, ktoré sa netýkali účastníka Žiarc Poľnohospodárske družstvo Tvrdošín. Obžalovaný si zjavne uzurpoval postavenie reštitučného orgánu aj súdu v jednej osobe. Vedome pritom ignoroval pre neho závažné právne názory nadriadených orgánov a v podstate všetky administratívne aj súdne rozhodnutia, ktoré neboli v súlade so záujmami jeho chránenca. Odvolateľ namietal i absenciu vecného odôvodnenia oslobodenia obžalovaného spod obžaloby v bode 2/ a 3/, ktoré boli nielen najarogantnejšou súčasťou snahy obžalovaného zaobstarať neoprávnený prospech Poľnohospodárskemu družstvu Žiarc, ale došlo jeho konaním zároveň k spôsobeniu škody v podobe ujmy na právach poškodenej JUDr. I. Y.. Príslušné ustanovenia Zákona o štátnej službe a Zákona o katastri nehnuteľností ustanovovali nespochybniteľné oprávnenie služobného úradu menovať JUDr. I. Y. tak za vedúcu oddelenia zápisov práv k nehnuteľnostiam, ako aj uzavrieť s ňou opätovne služobnú zmluvu. Rovnako niet nejasností ohľadom povinností vedúceho zamestnanca pri zabezpečovaní podmienok na výkon štátnej služby podriadených štátnych zamestnancov, ktoré si mal obžalovaný plniť zo zákona, bez intervencie nadriadených orgánov. Po vyhodnotení elektronickej aj písomnej komunikácie medzi obžalovaným a vedúcim jeho služobného úradu možno uviesť, že jedinou motiváciou na marenie reálneho výkonu funkcie JUDr. I. Y. bola trvalá snaha zo strany obžalovaného prinútiť ju povoliť vklad pre jemu spriazneného účastníka konania, a keď sa tak nestalo nastúpila snaha zbaviť sa poškodenej úplne.

Podľa odvolateľa skutky pod bodom 2/ a 3/ obžaloby tak majú priamu príčinnú súvislosť s bodom 1/ a išlo v podstate o jednoliaty dej. V závere odvolateľ uviedol, že považuje za preukázané, že obžalovaný ako verejný činiteľ (riaditeľ Správy katastra Trvrdošín), ktorému žiaden právny predpis neumožňoval uložiť poškodeným vykonať zmenu ich právoplatných rozhodnutí, t.j. vzhľadom na absenciu zákonného zmocnenia, prekročil konaním uvedeným v obžalobe svoje právomoci. Konal tak v celkom nepochybnom a preukázanom úmysle zadovážiť prospech konkrétnemu účastníkovi správnych konaní. Obe poškodené v predmetných konaniach rozhodli v súlade so zákonom a v zmysle právnych názorov, ktorými boli viazané, pričom ich rozhodnutia obstáli aj pri kontrole ich ústredného orgánu. Obžalovaný teda nenútil poškodené k rozhodnutiu v dotknutých veciach, ale sa ich snažil prinútiť, aby svoje predchádzajúce zákonné rozhodnutia revidovali, pričom použil nielen nemorálne, ale aj protiprávne prostriedky. Odvolateľ, okrem iného, v písomných dôvodoch odvolania namietal i tú skutočnosť, že prvostupňový súd na strane 16 napadnutého rozhodnutia odmietol riadne odôvodniť oslobodenie obžalovaného pre skutok týkajúci sa poškodenej Y. X. pod bodom 4/ obžaloby. V tomto smere je rozsudok okresného súdu nepreskúmateľný, a to isté platí o absencii odôvodnenia k bodu 2/ a 3/ obžaloby. Na základe týchto skutočností odvolateľ krajskému súdu navrhol, aby napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol.

K odvolaniu prokurátora sa prostredníctvom obhajcu písomne vyjadril obžalovaný. V podaní, ktoré bolo okresnému súdu doručené dňa 11.5.2015 uviedol, že s odvolaním prokurátora sa nestotožňuje. Podľa jeho názoru prvostupňový súd rozhodol správne, nakoľko skutky, pre ktoré bola na neho podaná obžaloba nie sú trestnými činmi. Prvostupňový súd všetky dôkazy vyhodnotil tak jednotlivo, ako aj vo vzájomných súvislostiach a správne konštatoval, že samotnú podstatu žalovaného skutku možno celkom jednoznačne zaradiť do oblasti súkromnoprávnej, resp. pracovnoprávnej. Podľa obžalovaného ani jeden z argumentov, ktoré uvádza prokurátor nie je spôsobilý zvrátiť správnosť záverov súdu prvého stupňa obsiahnutých v napadnutom rozsudku, a nie je dôvodom pre prokurátorom navrhované zrušenie a vrátenie napadnutého rozsudku. Navrhol, aby Krajský súd v Žiline odvolanie prokurátora ako nedôvodné zamietol a rozsudok Okresného súdu Námestovo ako vecne správny potvrdil.

Krajský súd na podklade podaného odvolania preskúmal v zmysle § 317 ods. 1 Tr. por. zákonnosť a odôvodnenosť napadnutého rozsudku, ako aj správnosť postupu konania, ktoré mu predchádzalo. Prihliadal pritom i na chyby, ktoré síce odvolaním neboli vytykané, ale sú takej povahy, že by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. por. Následne zistil, že odvolanie prokurátora bolo podané včas a v lehote stanovenej v § 309 ods. 1 Tr. por.. Odvolanie bolo podané oprávnenou osobou a v súlade s ustanovením § 307 ods. 1 písm. a) Tr. por.

Z hľadiska procesného odvolací súd postupoval podľa § 326 ods. 1 písm. b) Tr. por. a o odvolaní prokurátora konal a rozhodol na neverejnom zasadnutí, pretože napadnutý rozsudok trpel takými chybami, ktoré nebolo možné odstrániť na verejnom zasadnutí.

Primárne treba uviesť, že odvolací súd po preskúmaní zákonnosti a odôvodnenosti napadnutého rozsudku a po preskúmaní správnosti postupu konania, ktoré mu predchádzalo dospel k záveru, že odvolanie prokurátora je dôvodné.

Krajský súd sa rovnako ako odvolateľ nestotožňuje s vecným a právnym vyhodnotením výsledkov vykonaného dokazovania, ktoré prvostupňový súd rozviedol v odôvodnení svojho rozhodnutia. Argumenty prokurátora prednesené v odôvodnení odvolania krajský súd považuje za odborne správne a zodpovedajúce zákonu. V plnom rozsahu sa možno stotožniť s vysloveným názorom odvolateľa, že ak prvostupňový súd v odôvodnení rozhodnutia uznal protiprávnosť a nemorálnosť konania obžalovaného, jeho záver, že v konaní obžalovaného absentujú niektoré zo zákonných znakov žalovaných trestných činov, je nesprávny. V tejto súvislosti sa žiada upozorniť, že k správnym a úplným skutkovým zisteniam dôjde súd len vtedy, keď vykoná nielen všetky dosiahnuteľné dôkazy, ale ich tiež tak v jednotlivostiach, ako aj v ich súhrne správne zhodnotí. Uplatnenie zásady voľného hodnotenia dôkazov podľa § 2 ods. 12 Tr. por. je základným a nevyhnutným predpokladom pre správne, spravodlivé a zákonné rozhodnutie.

Odvolací súd po splnení prieskumnej povinnosti dospel k záveru, že súd prvého stupňa sa dôsledne neriadil citovaným zákonným ustanovením a v posudzovanej veci rozhodol nesprávne a nevysporiadal sa so všetkými okolnosťami významnými pre rozhodnutie. Treba uviesť, že okresný súd v predloženej veci nepostupoval dôsledne, najmä vo fáze hodnotenia dôkazov. Vykonané dôkazy vyhodnotil iba

jednostranne, jednotlivo, nesprávne a bez toho, aby dôkazy vyhodnotil aj v súhrne a vo vzájomnej súvislosti. Okresný súd síce vykonal na hlavnom pojednávaní dôkazy v takom rozsahu ako mal a mohol, avšak z týchto vyvodil nesprávny právny záver, keď obžalovaného spod obžaloby oslobodil. Treba poznamenať, že postup súdu, resp. orgánov činných v trestnom konaní pri voľnom hodnotení dôkazov a odôvodnenosť vnútorného presvedčenia sú preskúmateľné v odvolacom konaní a nesprávnosť vyhodnotenia dôkazov môže byť dôvodom na zrušenie rozhodnutia.

K oslobodeniu obžalovaného spod obžaloby podľa § 285 písm. b) Tr. por. môže dôjsť len za predpokladov nepochybného preukázania žalovaného skutku vo všetkých jeho podstatných skutočnostiach významných pre jeho právne posúdenie. V opačnom prípade, ak sú o podstatných skutkových náležitostiach pochybnosti, prichádza o nich do úvahy buď ďalšie dokazovanie, alebo, ak je dokazovanie úplne vyčerpané a napriek tomu nebolo dokázané, že sa stal skutok, pre ktorý je obžalovaný stíhaný, prichádza do úvahy iná alternatíva pre oslobodenie obžalovaného spod obžaloby, a to podľa § 285 písm. a) Tr. por.

Prvostupňový súd v odôvodnení svojho rozhodnutia vyslovil pochybnosť, či obžalovaný ako verejný činiteľ prekročil svoju právomoc s cieľom inému zaobstarať neoprávnený prospech. Uvedol, že obžalovaný sa bránil tým, že sa nestotožnil s prerušením konania, a toto prerušenie považoval za nečinnosť úradu. Chcel, aby sa vo veci rozhodlo s tým, že proti rozhodnutiu je vždy možnosť podania opravných prostriedkov. Túto pochybnosť prvostupňový súd vyhodnotil v zmysle zásady in dubio pro reo, v prospech obžalovaného so záverom, že neboli naplnené všetky znaky skutkovej podstaty prečinu zneužívania právomoci verejného činiteľa.

Ako už bolo prezentované v predchádzajúcom, krajský súd považuje odvolacie argumenty prokurátora za správne a prednesené so znalosťou veci. Napadnuté rozhodnutie prvostupňového súdu je vo viacerých smeroch rozporné a krajský súd sa nestotožňuje s úvahami právneho charakteru, na ktorých okresný súd založil svoj oslobodzujúci rozsudok.

K zločinu vydierania podľa § 189 Tr. zák. je potrebné uviesť, že chráneným záujmom tohto trestného činu je slobodné rozhodovanie človeka, do ktorého páchatel zasahuje použitím násilia, hrozbou násilia alebo hrozbou inej ťažkej ujmy. Inou ťažkou ujmov v zmysle ustálenej súdnej praxe je taká ujma, ktorá môže smerovať proti cti, dobrému menu, majetkovým, osobným, rodinným alebo pracovným pomerom poškodeného. Musí ísť o taký protiprávny zásah, ktorý dosahuje určitú intenzitu. Treba uviesť, že v právnej spoločnosti možno iného nútiť aby niečo konal, opomenul alebo trpel len z dôvodov, spôsobom a prostriedkami, ktoré sú v súlade s ústavou a zákonmi, teda len na základe zákonov a len právnymi, resp. zákonnými prostriedkami. Na spáchanie trestného činu vydierania je potrebné, aby sa ujma javila ako ťažká objektívne a aby bola spôsobilá vzbudiť v poškodenom obavy. Nie je pritom rozhodné či hrozba u poškodeného skutočne vyvolala obavy z uskutočnenia. V prípade trestného činu vydierania musí ísť vždy o neoprávnené konanie, pričom za oprávnené nemožno rozhodne považovať použitie síce dovoleného prostriedku, nie však dovoleného vo vzťahu k účelu sledovanému páchatelom.

Prvostupňový súd v odôvodnení svojho rozhodnutia ku skutkom pod bodom 1/, 2/ okrem iného uviedol, že i keď obžalovaný prekročil svoje kompetencie tým, že usmerňoval poškodenú aké rozhodnutie má vydať, jeho konanie nenapĺňa znaky skutkovej podstaty zločinu vydierania, ale sa jedná o porušenie práv štátneho zamestnanca, ktorých riešenie bolo v kompetencii služobného úradu. Tento záver odôvodnil tým, že poškodená nemala dôvod sa obávať straty zamestnania, pretože rozhodovanie o tom nebolo v kompetencii riaditeľa, teda obžalovaného. Podľa súdu prvého stupňa takáto hrozba obžalovaného nemá povahu inej ťažkej ujmy, teda obligatórneho znaku skutkovej podstaty zločinu vydierania, a preto jeho konanie nemožno podriaďiť pod žalovanú skutkovú podstatu zločinu vydierania. Rovnaký právny záver vyvodil i u skutku pod bodom 2/. Dôvodil tým, že i keď obžalovaný zakazoval poškodenú vykonávať funkciu vedúcej oddelenia s tým, že nedodržanie tohto upozornenia bude považovať za závažné porušenie pracovnej disciplíny, nebolo preukázané, že išlo o hrozbu reálnej straty zamestnania z dôvodov, že obžalovaný nemal vplyv na rozhodovanie o štátnozamestnaneckých vzťahov. Takýmto konaním obžalovaného nebol naplnený pojmový znak skutkovej podstaty zločinu vydierania, a to hrozba inej ťažkej ujmy. Takéto právne úvahy a právny záver prvostupňového súdu je mylný a nesprávny. V tejto súvislosti správne odvolateľ argumentuje, že skutočnosť, že obžalovaný v konečnom dôsledku nemohol priamo rozhodnúť o disciplinárnom postihu poškodenú, nevylučuje použitie predmetnej právnej kvalifikácie. V danom prípade ani argument prvostupňového súdu, že poškodená je osobou s právnym

vzdelaním a musela tak vedieť, že iba prednosta katastrálneho úradu ako vedúci služobného úradu plní úlohy spojené s uplatňovaním štátnozamestnaneckých vzťahov neobstojí, a je bezvýznamný. V tejto súvislosti prvostupňový súd poukázal na princíp ultima ratio s tým, že trestné právo možno použiť len v prípadoch, ktoré možno označiť ako za závažné excesy zo súkromnoprávných, pracovnoprávných vzťahov, ktoré už zjavne presahujú ich rámec. Ďalej uviedol, že trestné právo má byť najkrajnejším prostriedkom k postihu typovo najzávažnejších prípadov porušenia práva (zásada subsidiarity trestnej represie). V závere na čl. 15 ku skutkom pod bodom 1/ a 2/ okresný súd uviedol, že je presvedčený o tom, že v danom prípade došlo k neoprávnenému konaniu obžalovaného, a to bez ohľadu na to, čo ho k takému konaniu viedlo a obžalovaný nebol oprávnený ukladať poškodenej, ako osobe s odbornou spôsobilosťou úlohy, ako má rozhodnúť o návrhoch na vklad v konkrétnych veciach. Z jeho strany išlo o prekročenie jeho právomocí ako riaditeľa správy katastra, ktoré riešenie však bolo podľa názoru súdu v kompetencii služobného úradu. Tento záver súdu prvého stupňa nezodpovedá základným zásadám trestného konania, ani ustanoveniam o jeho účele najmä ustanoveniu § 1 Tr. por. podľa ktorého Trestný poriadok upravuje postup orgánov činných v trestnom konaní a súdov tak, aby trestné činy boli náležite zistené a ich páchatelia podľa zákona spravodlivo potrestaní. Teda, ak sa zistí protiprávnosť konania a znaky takéhoto konania sú uvedené v Trestnom zákone, potom nie je na úvahe súdu, či takéto konanie nie je vhodnejšie riešiť inými prostriedkami ako trestnoprávnymi. Za súčasnej dôkaznej situácie sa javí vyvodenie trestnoprávnej zodpovednosti voči obžalovanému za opodstatnené.

Rovnako sú nesprávne právne úvahy okresného súdu a jeho právny záver pokiaľ ide o skutky pod bodom 1/ až 4/. V tejto časti obžaloba kvalifikovala konanie obžalovaného ako pokračovací prečin zneužívanie právomoci verejného činiteľa podľa § 326 ods. 1 písm. b) Tr. zák. To, že obžalovaný Ing. Y. X. bol v rozhodnom čase verejným činiteľom tak, ako definuje ustanovenie § 128 ods. 1 Tr. zák. je nepochybné a nesporné. Pre trestnú zodpovednosť a tiež pre ochranu verejného činiteľa sa podľa jednotlivých ustanovení Trestného zákona vyžaduje, aby trestný čin bol spáchaný v súvislosti s jeho právomocou a zodpovednosťou. To, že obžalovaný v rozhodnom období prekročil svoje právomocí bolo nepochybne preukázané a v konečnom dôsledku takúto skutočnosť opakovane konštatuje súd prvého stupňa v odôvodnení svojho rozhodnutia. Tvrdí však, že nebolo preukázané, že takto konal s cieľom inému zaobstaráť neoprávnený prospech, v tomto konkrétnom prípade zaobstaráť prospech pre Žiarec Poľnohospodárske družstvo. Tvrdí tiež, že v tomto smere nebol produkovaný žiaden priamy a ani ucelená reťaz nepriamych dôkazov, ktoré by toto tvrdenie obžaloby preukazovalo. Ani v tejto časti sa odvolací súd nestotožňuje s takouto argumentáciou súdu prvého stupňa a poukazuje na odvolacie výhrady prokurátora, ktorými jasne, zrozumiteľne a so znalosťou veci poukazuje na správanie sa obžalovaného i na konkrétne dôkazné prostriedky, ktoré vo vzájomnej súvislosti bolo potrebné vyhodnotiť v súlade so zásadou podľa § 2 ods. 12 Tr. por. Dôvodná je i námietka odvolateľa týkajúca sa absencie riadneho odôvodnenia oslobodenia obžalovaného spod obžaloby pre skutok smerujúci voči poškodenej Y. X. pod bodom 4/ obžaloby s tým, že v tomto smere je rozsudok prvostupňového súdu nepreskúmateľný. Krajský súd v tomto smere upozorňuje prvostupňový súd, že v tejto časti rozhodnutie okresného súdu nespĺňa požiadavky uvedené v § 168 ods. 1 Tr. por.

Krajský uzatvára, že odvolanie prokurátora je opodstatnené, napadnutý rozsudok v časti, na ktorú poukazuje odvolateľ nepreskúmateľné, pretože nezodpovedá ustanoveniu § 168 ods. 1 Tr. por. a zistená dôkazná situácia je logickým predpokladom pre iný právny záver aký vyvodil prvostupňový súd o vine obžalovaného.

Vzhľadom na uvedené krajský súd po splnení preskúmvacej povinnosti rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.